MEJDS. 2023; 13:94.
Published online 2023 Sep. **Original Article**

Modeling the Structural Relationships of Internet Addiction Based on Executive Functions, Interpersonal Problems, and Alexithymia in Seventh-Grade Female Students

Mohebi M[1], *Asadzade H[2], Farrokhi N[3]

Author Address
1. PhD Student in Educational Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran;
2. Associate Professor, Department of Educational Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran;
3. Associate Professor, Department of Measurement, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.
***Corresponding Author Email:** Asadzadeh@atu.ac.ir

Received: 2020 August 11; **Accepted:** 2020 September 30

Abstract

Background & Objectives: Today, the use of the Internet has brought many benefits to society, but this development has caused problems and disabilities in many dimensions for individuals, a problem known as internet addiction disorder. Many intrapersonal factors affect Internet addiction among adolescents. Various factors impact the tendency to become addicted to the Internet, among which interpersonal problems can be mentioned. Also, alexithymia plays a significant role in teenagers' tendency to use the Internet. Executive functions are cognitive and metacognitive processes that help teenagers pay attention to and finish the task's main points. Internet addiction is a disorder that causes disability and functional defects and creates psychological, social, academic, and work disorders. This study aims to model the structural relationships of internet addiction based on executive functions, interpersonal problems, and alexithymia in seventh–grade female students.

Methods: This descriptive–correlational study was based on regression structural equation modeling. The statistical population comprised all female students in the seventh–grade schools of districts 1, 7, and 8 of Tehran City, Iran, in the academic year of 2018–2019. We used Loehlin (2004) volume estimation method to determine the sample size. Basically, we considered 30 to 50 samples for each latent variable. So, considering 4 latent variables and the possibility of incomplete questionnaires, 260 students were selected using the cluster random sampling method. In this study, the inclusion criteria comprised female students in the seventh grade who were living and studying in districts 1, 7, and 8 of Tehran, were interested in cooperating in research, and lacked any mental illnesses. The exclusion criteria comprised a lack of cooperation in research and becoming sick. Data were gathered via the Cognitive Abilities Questionnaire (Nejati, 2013), the Inventory of Interpersonal Problems (Barkham et al., 1996), the Toronto Alexithymia Scale (Bagby et al., 1994), and the Internet Addiction Test (Young, 1996). Data analysis was also performed using structural equation modeling in SPSS 24 and AMOS 24 software.

Results: The findings showed that the effects of total interpersonal problems (p<0.001, β=0.646) and executive functions (p<0.001, β=–1.257) on the Internet addiction variable were significant. Also, the direct effect of interpersonal problems (p<0.001, β=0.401), executive functions (p<0.001, β=–0.297), and emotional malaise (p<0.001, β=0.629) on the variable Internet addiction was significant. On the other hand, the indirect effects of interpersonal problems (p<0.001, β=0.245) and executive functions (p<0.001, β=–0.960) on the Internet addiction variable were estimated using the Bootstrap estimation method. The presented model had a good fit (AGFI=0.987, RMSEA=0.042, GFI=0.993, CFI=0.957, χ2/df=2.924).

Conclusion: According to the findings, the present research model has statistically acceptable fit indices. Executive functions and interpersonal problems are the most important factors in predicting Internet addiction. The results also showed how the emotional numbness variable can act as the mediating variable.

Keywords: Structural relationship modeling, Internet addiction, Executive functions, Interpersonal problems, Alexithymia.

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]

Copyright © 2023, MEJDS. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

مجله مطالعات ناتوانی ۱۴۰۲؛ (۱۳):۹۴.

انتشار برخط شهریور ۱۴۰۲ مقاله پژوهشی اصیل

مدل‌یابی روابط ساختاری اعتیاد به اینترنت براساس کارکردهای اجرایی، مشکلات بین‌فردی و ناگویی هیجانی در دانش‌آموزان دختر پایهٔ هفتم

معصومه محبی[۱]، *حسن اسدزاده[۲]، نورعلی فرخی[۳]

توضیحات نویسندگان

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران؛

۲. دانشیار گروه روان‌شناسی دانشکدهٔ روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، تهران، ایران؛

۳. دانشیار گروه سنجش و اندازه‌گیری دانشکدهٔ روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، تهران، ایران.

***رایانامهٔ نویسندهٔ مسئول:** Asadzadeh@atu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۲۱ مرداد۱۳۹۹؛ **تاریخ پذیرش:** ۹مهر۱۳۹۹

چکیده

زمینه و هدف: امروزه استفاده از اینترنت فواید زیادی برای جامعه به ارمغان آورده است؛ ولی این پیشرفت باعث بروز مشکلات و ناتوانی‌هایی در ابعاد متعدد برای افراد شده است. پژوهش حاضر با هدف مدل‌یابی روابط ساختاری اعتیاد به اینترنت براساس کارکردهای اجرایی و مشکلات بین‌فردی و ناگویی هیجانی انجام شد.

روش‌بررسی: پژوهش از نوع توصیفی‌همبستگی مبتنی‌بر روش مدل‌یابی معادلات ساختاری رگرسیونی بود. به این منظور از بین تمامی دانش‌آموزان دختر مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۹۸ـ۱۳۹۷ در مدارس پایهٔ هفتم مناطق یک و هفت و هشت شهر تهران، ۲۶۰ نفر به‌صورت تصادفی خوشه‌ای به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. افراد نمونه به پرسش‌نامهٔ پرسش‌نامهٔ توانایی‌های شناختی (نجاتی، ۱۳۹۲)، پرسش‌نامهٔ مشکلات بین‌فردی (بارخام و همکاران، ۱۹۹۶)، پرسش‌نامهٔ ناگویی هیجانی تورنتو (بگبی و همکاران، ۱۹۹۴) و آزمون اعتیاد به اینترنت (یانگ، ۱۹۹۶) پاسخ دادند. داده‌ها در سطح معناداری ۰/۰۵ با استفاده از روش معادلات ساختاری و ازطریق نرم‌افزارهای SPSS نسخهٔ ۲۴ و AMOS نسخهٔ ۲۴ تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، اثر کل مشکلات بین‌فردی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=۰/۶۴۶$) و کارکردهای اجرایی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=-۱/۲۵۷$) بر متغیر اعتیاد به اینترنت معنادار بود. اثر مستقیم مشکلات بین‌فردی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=۰/۴۰۱$) و کارکردهای اجرایی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=-۰/۲۹۷$) و ناگویی هیجانی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=۰/۶۲۹$) بر متغیر اعتیاد به اینترنت معنادار بود. ازطرفی اثر غیرمستقیم مشکلات بین‌فردی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=۰/۲۴۵$) و کارکردهای اجرایی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=-۰/۹۶۰$) بر متغیر اعتیاد به اینترنت با استفاده از روش برآورد بوت‌استرپ محاسبه شد. همچنین مدل ارائه‌شده از برازش خوبی برخوردار بود (AGFI=۰/۹۸۷، RMSEA=۰/۰۴۲، GFI=۰/۹۹۳، CFI=۰/۹۵۷، χ^2/df=۲/۹۲۴).

نتیجه‌گیری: براساس یافته‌ها نتیجه‌گیری می‌شود، مدل پژوهش حاضر از نظر آماری دارای شاخص‌های برازش پذیرفتنی است؛ کارکردهای اجرایی و مشکلات بین‌فردی در کنار هم به‌عنوان عوامل مهم‌تر در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت نقش دارند. نتایج مشخص کرد، چگونه متغیر ناگویی هیجانی در نقش متغیر واسطه تأثیر می‌گذارد.

کلیدواژه‌ها: مدل‌یابی روابط ساختاری، اعتیاد به اینترنت، کارکردهای اجرایی، مشکلات بین‌فردی، ناگویی هیجانی.

حق انتشار محفوظ است © ۱۴۰۲، مجله مطالعات ناتوانی. این یک مقاله با دسترسی آزاد است که تحت مجوز اختیار_غیرتجاری ۴/۰ بین‌المللی (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.fa) منتشر شده است که به شما اجازه می‌دهد که مواد منتشر شده در این مقاله را با شرط ارجاع مناسب به نسخهٔ اصلی، به‌طور غیرتجاری نسخه‌برداری و توزیع کنید.

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]

۱ مقدمه

امروزه توسعه و پیشرفت استفاده از اینترنت نتایج زیادی نصیب جامعه کرده است؛ ولی این پیشرفت باعث بروز ناتوانی‌هایی در ابعاد متعدد شده است که از آن با عنوان اختلال اعتیاد به اینترنت[1] نام برده می‌شود (۱). فراوانی شیوع اعتیاد به اینترنت و عواقب آن باعث شده این اختلال به‌منزلهٔ اعتیادی در نظر گرفته شود که از اعتیادهای رفتاری بسیار مخرب است (۲). از دیدگاه چن و همکاران، یکی از آسیب‌های اعتیاد به اینترنت کاهش ارتباط نوجوانان با خانواده و کم‌رنگ‌شدن حلقهٔ اجتماعی اطراف آنان است (۳)؛ به‌طوری‌که در پژوهش‌های متعددی به این موضوع اشاره شده است. وو و همکاران در مطالعه‌ای نشان دادند، وابستگی به اینترنت سبب کاهش ارتباط خانوادگی در بین کاربران می‌شود (۴). همچنین تانگ و همکاران در پژوهشی نتیجه گرفتند، بیشتر روابطی که پیرامون اینترنت ایجاد می‌شود، شکل‌های ضعیفی از ارتباط‌ها است و بر روابط خانوادگی اثر منفی می‌گذارد. با مطالعهٔ پیشینهٔ تحقیق دربارهٔ دلایل بروز اعتیاد به اینترنت می‌توان نتیجه گرفت، عوامل درون‌فردی و بین‌فردی زیادی وجود دارد که بر اعتیاد به اینترنت در بین نوجوانان اثرگذار است. عوامل گوناگونی در گرایش به اعتیاد به اینترنت نقش دارد که از آن جمله می‌توان به مشکلات بین‌فردی[2] اشاره کرد. مشکلات بین‌فردی از عوامل مؤثر در اعتیاد به اینترنت است (۵). در همین رابطه نتایج مطالعهٔ کاربال و همکاران نشان داد، یکی از علت‌های اصلی تأثیرگذار بر گرایش به‌سمت اعتیاد به اینترنت هنگامی شکل می‌گیرد که نوجوان دارای رابطه‌ای بین‌فردی مناسب نیست و مشکلاتی در روابط بین‌فردی دارد (۶).

همچنین ناگویی هیجانی[3] در گرایش نوجوانان به اینترنت دارای سهم عمده‌ای است. ناگویی هیجانی شکلی از اختلال در زمینهٔ عملکرد شناختی‌هیجانی به‌شمار می‌رود (۷). ویژگی‌های افراد دارای ناگویی خُلقی نشان‌دهندهٔ نقایصی در آگاهی ذهنی و پردازش شناختی و تنظیم بهینهٔ هیجان است (۸). شکایت‌های بدنی در میان افرادی با ناگویی خُلقی بسیار رایج بوده که گمان می‌شود این مسئله ناشی‌از مشکلات آن‌ها در تمایزگذاشتن بین پاسخ‌های بدنی به عواطف و بیماری‌های بدنی است. همچنین به‌واسطهٔ این مشکلات افرادی با ناگویی خُلقی، مشکلاتی با تنظیم هیجان خود دارند (۹). ناگویی خُلقی دارای سه ویژگی اصلی مشکل در شناسایی احساسات[4] و مشکل در توصیف احساسات[5] و سبک‌های جهت‌گیری تفکر بیرونی[6] است. مشکل در شناسایی احساسات زمانی رخ می‌دهد که فرد در تمایز میان احساسات دچار پریشانی می‌شود. مشکل در توصیف احساسات هنگامی است که فرد نمی‌تواند آنچه به‌لحاظ هیجانی احساس می‌کند، بیان نماید. جهت‌گیری تفکر بیرونی زمانی رخ می‌دهد که فرد تمایل به تفکر دربارهٔ امور به‌صورت بیرونی و در تضاد با جهت‌گیری تفکر درونی دارد (۱۰). اسپنسری و همکاران در پژوهشی دریافتند، نوجوانان مبتلا به ناگویی هیجانی، تهییج‌های بدنی بهنجار را بزرگ می‌کنند و قادر به تفسیر نشانه‌های بدنی انگیختگی هیجانی نیستند (۱۱). همچنین نتایج پژوهش گائو و همکاران نشان داد، نوجوانان مبتلا به ناگویی هیجانی آمادگی زیادی برای گرایش به اعتیاد به اینترنت دارند (۱۲). نتایج پژوهش بولات و همکاران حاکی‌از این بود که اعتیاد به اینترنت با روابط اجتماعی ضعیف و ناگویی هیجانی ارتباط معناداری دارد (۱۳). علاوه بر مطالب گفته‌شده، از نگاه عصب‌شناختی یکی از فرایندهای شناختی و فراشناختی که به نوجوانان کمک می‌کند تا به نکات اصلی تکلیف توجه کنند و برای اتمام آن برنامه‌ریزی داشته باشند، کارکردهای اجرایی[7] است که با اعتیاد به اینترنت ارتباط معناداری دارد. کارکردهای اجرایی دسته‌ای از قابلیت‌های سازمان‌دهی و یکپارچه‌سازی است که در سطح عصبی‌آناتومیک با مسیرهای گوناگون تعامل عصبی همچون قشر پیش‌پیشانی ارتباط دارد و منجربه فعالیت مستقل و هدفمند و سازگاری موفقیت‌آمیز می‌شود (۱۴). کارکردهای اجرایی به نوجوانان به‌منظور خودگردانی، بازداری پاسخ نامناسب، انعطاف‌پذیری، برنامه‌ریزی و اهداف و رفتار آینده‌مدار یاری می‌رساند (۱۵). نون و همکاران در پژوهشی نتیجه گرفتند، کارکردهای اجرایی مطلوب، استفاده از ارزیابی‌های تازه را برای نوجوانان آسان می‌کند و موجب می‌شود نوجوانانی که بر ارزیابی جدید تکیه دارند، منبع شناختی بهتری را برای کمک به توجه پایدار خود به‌دست آورند که به تنظیم بهتر هیجانات آنان در زندگی منجر می‌شود (۱۶).

باتوجه به مطالب مذکور می‌توان گفت، اعتیاد به اینترنت اختلالی است که سبب ناتوانی و نقص‌های کارکردی و ایجاد اختلالات روان‌شناختی، اجتماعی، تحصیلی و کاری می‌شود و به دانش‌آموزان آسیب جدی وارد می‌سازد و جامعه باید هزینه‌های فراوانی برای درمان آن بپردازد؛ بنابراین پژوهش‌های لازم در زمینهٔ شناسایی عوامل تأثیرگذار بر اعتیاد به اینترنت و ارائهٔ راهکارهایی درجهت سلامت نوجوانان شواهدی به‌دست می‌دهد که به‌کارگیری آن‌ها می‌تواند برخی از این مشکلات را برطرف کند. این پژوهش نیز از این لحاظ دارای نوآوری بود و نقش واسطه‌ای ناگویی هیجانی را در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بین متغیرهای پیش‌بین مطالعه کرد؛ ازاین‌رو هدف پژوهش حاضر مدل‌یابی روابط ساختاری اعتیاد به اینترنت براساس کارکرد اجرایی و مشکلات بین‌فردی و ناگویی هیجانی در دانش‌آموزان دختر پایهٔ هفتم بود.

۲ روش‌بررسی

پژوهش حاضر از نوع توصیفی‌همبستگی مبتنی‌بر روش مدل‌یابی معادلات ساختاری رگرسیونی بود. جامعهٔ آماری پژوهش را تمامی دانش‌آموزان مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۹۸ـ۱۳۹۷ در مدارس دخترانه در پایهٔ هفتم مناطق یک و هفت و هشت شهر تهران، تشکیل دادند. پس از تعیین حجم نمونه با روش برآورد حجم لوهلین که به‌ازای هر متغیر پنهان بین ۳۰تا۵۰ نمونه در نظر گرفته می‌شود (۱۷)، همچنین باتوجه به چهار متغیر پنهان و با احتساب احتمال وجود پرسش‌نامه‌های ناقص، از میان جامعهٔ آماری ۲۶۰ نفر از دانش‌آموزان به‌روش تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. معیارهای ورود

[1]. Internet addiction disorder
[2]. Problems interpersonal
[3]. Alexithymia
[4]. Difficulties identifying feelings
[5]. Difficulties describing feelings
[6]. Externally-oriented thinking
[7]. Executive functions

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]

آزمودنی‌ها به مطالعه شامل دانش‌آموز دختر پایهٔ هفتم، ساکن‌بودن در مناطق یک و هفت و هشت تهران، علاقه‌مند به همکاری در پژوهش و فاقد هرگونه بیماری روانی بود. همچنین معیارهای خروج آزمودنی‌ها از مطالعه، همکاری‌نکردن در پژوهش و داشتن بیماری در نظر گرفته شد. پس از انتخاب گروه نمونه به‌صورت تصادفی، پرسش‌نامه‌ها با رعایت اصول اخلاقی پژوهش در بین دانش‌آموزان توزیع شد. اصول اخلاقی پژوهش شامل رضایت آگاهانهٔ شرکت در پژوهش، توضیح دربارهٔ نحوهٔ پاسخ‌دهی به سؤال‌ها و ضرورت همکاری صادقانه، حسن‌رفتار و محرمانه‌ماندن اطلاعات، خروج از پژوهش در صورت تمایل‌نداشتن به ادامهٔ همکاری و اجتناب از تحریف داده‌ها و داده‌سازی بود.

برای اجرای این پژوهش، ابتدا دریافت مجوزهای لازم از دانشگاه محل تحصیل و آموزش‌وپرورش صورت گرفت و پس از آشنایی شرکت‌کننده‌ها با اهداف پژوهش و اطمینان از محرمانه‌ماندن اطلاعات شخصی و اعلام رضایت، آزمودنی‌ها وارد پژوهش شدند. تکمیل پرسش‌نامه‌های پژوهش به‌طور انفرادی و در مدارس محل تحصیل دانش‌آموزان انجام پذیرفت.

به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها پرسش‌نامه‌های زیر به‌کار رفت.

ـ پرسش‌نامهٔ توانایی‌های شناختی[1]: این پرسش‌نامه که برای ارزیابی کارکردهای اجرایی به‌کار رفته است، توسط نجاتی در سال ۱۳۹۲ تهیه شد و شامل سی ماده و هفت زیرمقیاس حافظه، بازداری، توجه انتخاب، تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، توجه پایدار، شناخت اجتماعی و انعطاف‌پذیری شناختی است (۱۸). پاسخ‌گویی به سؤال‌ها به‌صورت پنج‌گزینه‌ای طیف لیکرت تنظیم شده است و به هر سؤال ۱ تا۵ نمره تعلق می‌گیرد. در مقیاس شناخت اجتماعی نمره‌گذاری به‌طور معکوس انجام می‌شود. در این پرسش‌نامه حداقل نمره ۳۰ و حداکثر نمره ۱۵۰ و نقطهٔ برش ۹۰ است. همچنین کسب نمرهٔ بیشتر به‌معنای داشتن کارکردهای اجرایی مناسب از سوی آزمودنی‌ها است (۱۸). در پژوهش نجاتی، روایی صوری پرسش‌نامه با استفاده از نظرهای متخصصان مناسب بود و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ و همبستگی بازآزمایی آن ۰/۸۶ گزارش شد (۱۸).

ـ پرسش‌نامهٔ مشکلات بین‌فردی[2]: این پرسش‌نامه توسط بارخام و همکاران در سال ۱۹۹۶ با هدف ارزیابی مشکلات بین‌فردی تهیه شد (۱۹). ابزاری خودگزارشی است که ۳۲ سؤال و شش عامل صراحت و مردم‌آمیزی، گشودگی، درنظرگرفتن دیگران، پرخاشگری، حمایتگری و مشارکت و وابستگی دارد. پاسخ‌گویی به سؤال‌های پرسش‌نامه به‌صورت طیق پنج‌گزینه‌ای لیکرت (به‌شدت=۵ تا به‌هیچ‌وجه=۱) تنظیم شده است و به هر سؤال ۱ تا۵ نمره تعلق می‌گیرد. در این پرسش‌نامه حداقل نمره ۳۲ و حداکثر نمره ۱۶۰ و نقطهٔ برش ۹۶ است. همچنین کسب نمرهٔ بیشتر به‌معنای داشتن مشکلات بین‌فردی بیشتر در آزمودنی‌ها است (۱۹). بارخام و همکاران همسانی درونی پرسش‌نامه را ۰/۸۵ و پایایی آن را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در دامنهٔ ۰/۷۰ تا۰/۸۰ به‌دست آوردند (۱۹). همچنین فتح و همکاران، روایی هم‌زمان پرسش‌نامه را ۰/۸۰ و پایایی آن را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ محاسبه کرد (۲۰).

ـ مقیاس ناگویی هیجانی تورنتو[3]: این مقیاس توسط بگبی و همکاران در سال ۱۹۹۴ تهیه شد (۲۱). این مقیاس شامل بیست ماده و سه زیرمقیاس دشواری در شناسایی احساسات و دشواری در توصیف احساسات و تفکر عینی است. پاسخ‌گویی به ماده‌ها به‌صورت طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت (کاملاً مخالف=۱ تا کاملاً موافق=۵) تنظیم شده است. ماده‌های ۴، ۵، ۱۰، ۱۸ و ۱۹ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود و از جمع نمره‌های زیرمقیاس‌ها، نمرهٔ کلی ناگویی هیجانی به‌دست می‌آید. در این پرسش‌نامه حداقل نمره ۲۰ و حداکثر نمره ۱۰۰ و نقطهٔ برش ۶۰ است. همچنین کسب نمرهٔ بیشتر به‌معنای داشتن مشکلات ناگویی هیجانی در بین آزمودنی‌ها است (۲۱). بگبی و همکاران تحلیل عاملی پرسش‌نامه را ۰/۷۷ و پایایی ابزار مذکور را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ به‌دست آورند (۲۱). همچنین مهدوی و منشئی روایی صوری پرسش‌نامه را با استفاده از نظر چند نفر متخصص، مطلوب گزارش کردند و پایایی آن را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به‌دست آوردند (۲۲).

ـ آزمون اعتیاد به اینترنت[4]: این مقیاس توسط یانگ در سال ۱۹۹۶ تهیه شد (۲۳). این ابزار شامل بیست سؤال است که اعتیاد به اینترنت را در پنج عامل مشکلات اجتماعی، تأثیر بر عملکرد، فقدان کنترل، استفاده از چت، بی‌توجهی به شغل و وظایف بررسی می‌کند. پاسخ به سؤال‌ها به‌صورت طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) طراحی شده است. در این پرسش‌نامه حداقل نمره ۲۰ و حداکثر نمره ۱۰۰ و نقطهٔ برش ۶۰ است. همچنین کسب نمرهٔ بیشتر به‌معنای داشتن اعتیاد به اینترنت در بین آزمودنی‌ها است (۲۳). روایی مقیاس اعتیاد به اینترنت توسط سازندهٔ آن به تأیید رسید. در پژوهش یانگ، پایایی مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در پنج عامل مشکلات اجتماعی، تأثیر بر عملکرد، فقدان کنترل، استفاده از چت و بی‌توجهی به شغل و وظایف به‌ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۳، ۰/۸۰، ۰/۷۹ و ۰/۸۱ به‌دست آمد (۲۳). در ایران نیز در پژوهش علوی و همکاران روایی تحلیل عاملی مقیاس ۰/۷۳ و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای عامل‌های مشکلات اجتماعی ۰/۸۱، تأثیر بر عملکرد ۰/۷۳، فقدان کنترل ۰/۷۵، استفاده از چت ۰/۷۴ و بی‌توجهی به شغل و وظایف ۰/۶۲ گزارش شد (۲۴).

در مدل ساختاری پژوهش حاضر باتوجه به شکل ۱، چنین فرض شد که ناگویی هیجانی روابط بین کارکردهای اجرایی و مشکلات بین‌فردی را با اعتیاد به اینترنت میانجیگری می‌کند. به‌منظور تحلیل داده‌ها از مدل‌یابی معادلات ساختاری و نرم‌افزارهای SPSS نسخهٔ ۲۴ و AMOS نسخهٔ ۲۴ در سطح معناداری۰/۰۵ استفاده شد. در همین رابطه ابتدا محاسبهٔ شاخص‌های آماری توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار و نیز جدول ماتریس همبستگی و فرض نرمالیتی ازطریق آزمون کولموگروف‌اسمیرنف به‌عنوان پیش‌فرض‌های پژوهش صورت گرفت. همچنین از شاخص‌های نکویی برازش مجذور کای[5] با مقدار احتمال

[1]. Cognitive Abilities Questionnaire
[2]. Inventory of Interpersonal Problems
[3]. Toronto Alexithymia Scale
[4]. Internet Addiction Test
[5]. Chi-square

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]

بزرگ‌تر از ۰/۰۵، ریشهٔ خطای میانگین مجذورات تقریب [1] (RMSEA) با نقطهٔ برش کوچک‌تر از ۰/۰۸، شاخص نکویی برازش تعدیل‌شده[2](AGFI) با نقطهٔ برش کوچک‌تر از ۰/۹۰، شاخص نکویی برازش[3] (GFI) با نقطهٔ برش کوچک‌تر از ۰/۹۵ و شاخص نکویی تطبیقی[4](CFI) با نقطهٔ برش کوچک‌تر از ۰/۹۵ با درنظرگرفتن مقادیر برازش مذکور استفاده شد (۲۵).

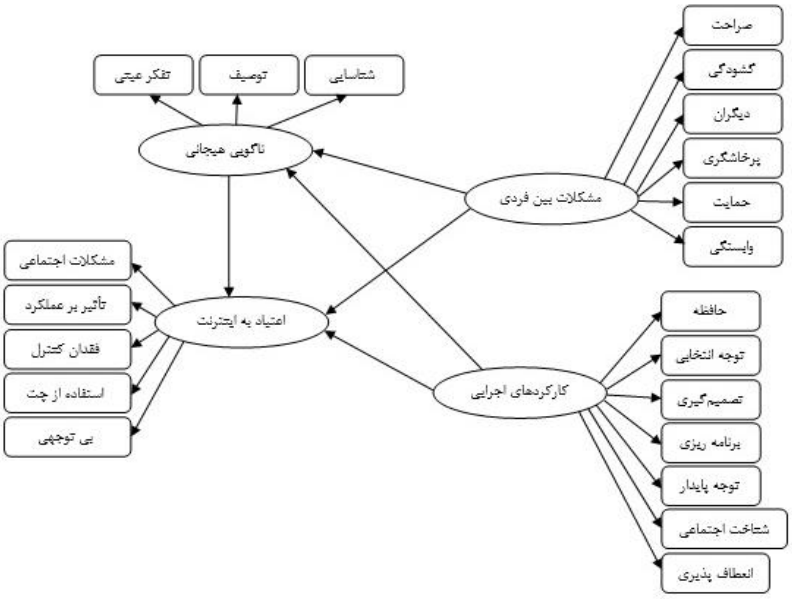

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش با اقتباس از ساریسکا و همکاران (۲)

۳ یافته‌ها

آزمودنی‌های این پژوهش را دانش‌آموزان دختر دورهٔ متوسطهٔ اول تشکیل دادند که میانگین سنی آن‌ها ۱۳±۴/۱ سال بود. تعداد ۱۶۳ نفر (۶۲/۷۰درصد) در مدارس دولتی و ۹۷ نفر (۳۷/۳۰درصد) در مدارس غیرانتفاعی و تعداد ۱۴۱ نفر (۵۴/۲۳درصد) در مدارس نوبت صبح و ۱۱۹ نفر (۴۵/۷۷درصد) در مدارس نوبت بعدازظهر مشغول به تحصیل بودند.

در جدول ۱ نتایج ماتریس همبستگی، میانگین، انحراف معیار و فرض نرمالیتی ارائه شده است. نتایج نشان داد، مشکلات بین‌فردی و ناگویی هیجانی و اعتیاد به اینترنت با کارکردهای اجرایی رابطهٔ منفی و معناداری داشتند ($p<۰/۰۰۱$)؛ همچنین ناگویی هیجانی با مشکلات بین‌فردی دارای رابطهٔ مثبت و معناداری بود ($p<۰/۰۰۱$)؛ به‌علاوه اعتیاد به اینترنت با مشکلات بین‌فردی و ناگویی هیجانی رابطهٔ مثبت و معناداری داشت ($p<۰/۰۰۱$). نتایج آزمون کولموگروف‌اسمیرنف بیانگر نرمال‌بودن توزیع داده‌ها بود ($p>۰/۰۵$).

باتوجه به یافته‌های جدول ۲، اثر کل مشکلات بین‌فردی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=۰/۶۴۶$) و کارکردهای اجرایی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=-۱/۲۵۷$) بر متغیر اعتیاد به اینترنت معنادار بود. همچنین اثر مستقیم مشکلات بین‌فردی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=۰/۴۰۱$) و کارکردهای اجرایی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=-۰/۲۹۷$) و ناگویی هیجانی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=۰/۶۲۹$) بر متغیر اعتیاد به اینترنت معنادار بود. ازطرفی، دیگر نتایج جدول مذکور نشان داد، اثر غیرمستقیم مشکلات بین‌فردی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=۰/۲۴۵$) و کارکردهای اجرایی ($p<۰/۰۰۱$، $\beta=-۰/۹۶۰$) بر متغیر اعتیاد به اینترنت معنادار بود.

جدول ۱. ماتریس همبستگی، میانگین، انحراف معیار و نتایج آزمون کولموگروف‌اسمیرنف برای متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳	۴
کارکردهای اجرایی	–			
مشکلات بین‌فردی	-۰/۲۴**	–		
ناگویی هیجانی	-۰/۱۸**	۰/۱۸**	–	
اعتیاد به اینترنت	-۰/۱۵**	۰/۲۱**	۰/۲۲**	–
میانگین	۸۹/۴۵	۱۱۰/۵۲	۶۰/۹۰	۳۶/۱۸
انحراف معیار	۹/۷۵	۱۹/۲۳	۱۰/۴۳	۱۰/۸۵
آزمون کولموگروف‌اسمیرنف	$p=۰/۲۰۸$	$p=۰/۱۷۶$	$p=۰/۴۱۹$	$p=۰/۳۶۴$

[1]. Root mean square error of approximation
[2]. Adjusted goodness of fit index
[3]. Goodness of fit index
[4]. Comparative fit index

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]

جدول ۲. ضرایب مسیرهای کل، مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش در مدل ساختاری

	مسیرها	برآورد ضریب استانداردنشده	خطای معیار	برآورد ضریب استانداردشده	مقدار احتمال
اثر کل	مشکلات بین‌فردی ← اعتیاد به اینترنت	۰/۴۳۲	۰/۱۵۴	۰/۶۴۶	<۰/۰۰۱
	کارکردهای اجرایی ← اعتیاد به اینترنت	ـ۰/۷۱۷	۰/۲۳۴	ـ۱/۲۵۷	<۰/۰۰۱
اثر مستقیم	مشکلات بین‌فردی ← اعتیاد به اینترنت	۰/۴۳۲	۰/۱۷۵	۰/۴۰۱	<۰/۰۰۱
	کارکردهای اجرایی ← اعتیاد به اینترنت	ـ۰/۳۸۲	۰/۰۷۶	ـ۰/۲۹۷	<۰/۰۰۱
	ناگویی هیجانی ← اعتیاد به اینترنت	۰/۶۱۷	۰/۰۹۷	۰/۶۲۹	<۰/۰۰۱
اثر غیرمستقیم	مشکلات بین‌فردی ← اعتیاد به اینترنت	۰/۳۴۲	۰/۰۸۳	۰/۲۴۵	<۰/۰۰۱
	کارکردهای اجرایی ← اعتیاد به اینترنت	ـ۰/۹۷۰	۰/۱۳۴	ـ۰/۹۶۰	<۰/۰۰۱

جدول ۳. شاخص‌های نکویی برازش مدل ساختاری

شاخص برازندگی	مجذور کا	نسبت مجذور کای به درجات آزادی	ریشهٔ خطای میانگین مجذورات تقریب	شاخص نکویی برازش	شاخص تعدیل‌شدهٔ برازندگی	شاخص برازندگی تطبیقی	مقدار احتمال
مقادیر مشاهده‌شده	۵۶۷/۵۲۶	۲/۹۲۴	۰/۰۴۲	۰/۹۹۳	۰/۹۸۷	۰/۹۵۷	<۰/۰۰۱

همان‌طورکه در جدول ۳ مشاهده می‌شود، نسبت خی‌دو به درجهٔ آزادی کمتر از ۳ و میزان شاخص نکویی برازش، شاخص تعدیل‌شدهٔ برازندگی و شاخص برازندگی تطبیقی نزدیک به یک بود؛ درنتیجه مدل ارائه‌شده از برازش خوبی برخوردار بود.

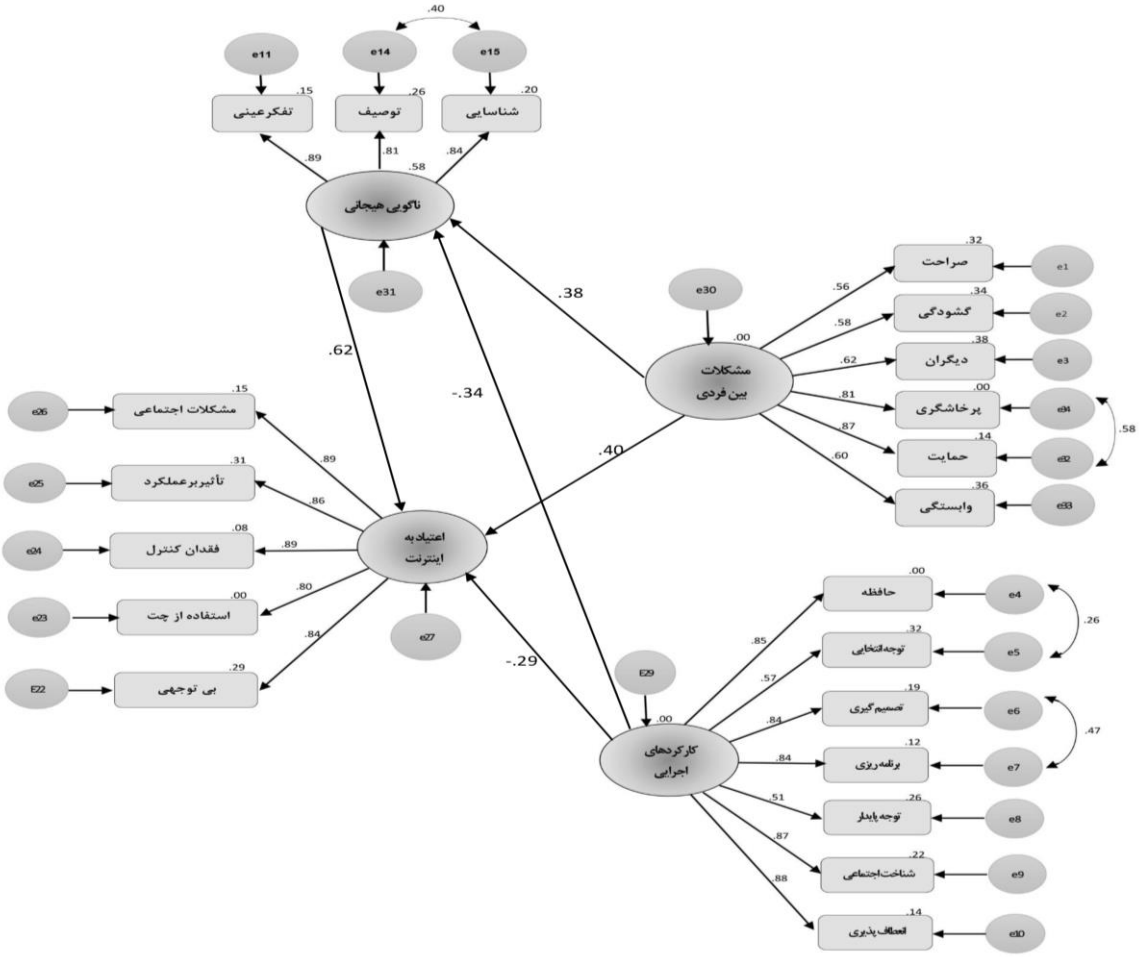

شکل ۲. مدل نهایی ضرایب استاندارد برآوردشده

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]

۴ بحث

این پژوهش با هدف مدل‌یابی روابط ساختاری اعتیاد به اینترنت براساس کارکردهای اجرایی و مشکلات بین‌فردی و ناگویی هیجانی انجام شد. نتایج نشان داد، مشکلات بین‌فردی بر اعتیاد به اینترنت اثر معنادار داشت. این یافته با نتایج پژوهش‌های ساریسکا و همکاران (۲)، تانگ و همکاران (۵) و چمنتی و همکاران (۷) همسوست. در تبیین این یافته می‌توان گفت، یکی از ویژگی‌های اعتیاد به اینترنت، ازدست‌دادن خودکنترلی در رفتار است. کارکردهای اجرایی افراد را قادر می‌سازد تا تمایلات خود را بازداری کنند و رفتارهای مربوط به خوشی و لذت را تحت شرایط نامطلوب محدود سازند. تحقیقات ریخت‌شناسی مختلف روی مراکز قشر مخ مغز افراد با اعتیاد به اینترنت چندین مکانیسم عصبی را یافته‌اند (۷)؛ همچنین ارتباط اعتیاد به اینترنت از دید مشکلات بین‌فردی و صفات شخصیتی در بین کاربران اینترنت بررسی و تأیید شده است. مشکلات بین‌فردی مانند اضطراب اجتماعی/کم‌رویی و شایستگی اجتماعی ضعیف با اعتیاد به اینترنت رابطهٔ مثبت دارد. در پژوهش‌هایی با بررسی اختلال در عملکرد اجتماعی در میان افراد با اعتیاد به اینترنت، مشخص شد که افراد معتاد به اینترنت نشانه‌های روان‌پزشکی بیشتری ازجمله ناراحتی و ملال، افسردگی، اضطراب، استرس، خصومت و خشم و ترس مرضی دارند (۲). کاربران معتاد درمقایسه با کاربران غیرمعتاد دارای مهارت‌های اجتماعی ضعیف‌تر و رفتارهای اجتماعی نامناسب‌تر و ناکارآمدتر بیشتری هستند. نتایج پژوهش تانگ و همکاران مشخص کرد، افراد با ثبات عاطفی، هیجان‌های منفی کمتری را تجربه می‌کنند و کمتر احتمال دارد که برای کاهش هیجان‌های منفی به استفادهٔ افراطی و وسواسی از اینترنت بپردازند (۵).

همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد، کارکردهای اجرایی بر اعتیاد به اینترنت اثر معنادار داشت. این یافته با نتایج پژوهش‌های چن و همکاران (۳)، کاربال و همکاران (۶)، بولات و همکاران (۱۳) و لیلاند و همکاران (۱۵) همسوست. در تبیین این یافته می‌توان گفت، ویژگی‌های افراد دارای ناگویی هیجانی، منعکس‌کنندهٔ نقایصی در حیطهٔ شناختی‌تجربی پاسخ هیجانی و نیز در سطح تنظیم هیجان بین‌فردی است. ناتوانی در شناسایی دقیق احساسات، ضعف زیاد در انتقال کلامی درماندگی‌های هیجانی به دیگران و شکست در کمک‌گرفتن از سایر افراد، امکان بروز رفتارهای نابهنجار در اثر زندگی مستمر با دیگران را فراهم می‌آورد. افراد مبتلا به ناگویی هیجانی، تهییج‌های بدنی بهنجار را بزرگ کرده و نشانه‌های بدنی انگیختگی هیجانی را بد تفسیر می‌کنند (۶). پژوهش‌ها نشان می‌دهد، افراد مبتلا به ناگویی هیجانی در شناسایی صحیح هیجان‌ها و روابط اجتماعی مشکل دارند که سبب دوری‌گزینی آنان می‌شود و به‌طورکلی دارای آمادگی زیادی برای گرایش به اعتیاد به اینترنت هستند؛ به‌صورتی‌که فرد تمایل به ارتباط دارد؛ اما باتوجه به نقایص پردازش هیجانی به‌سوی فضای اینترنتی گرایش پیدا می‌کند (۳). اگر دانش‌آموزان معتاد به اینترنت مشخصه‌های ناگویی هیجانی و کارکردهای اجرایی بیشتری داشته باشند، به‌احتمال بیشتری وابسته به اینترنت می‌شوند. یافته‌های عصب‌شناختی رشدی نیز تأیید می‌کند که تنظیم هیجان و کارکردهای اجرایی به‌صورت غیرمستقیم به‌هم مرتبط هستند و برای تحلیل اطلاعات و اجرای فعالیت‌ها همکاری دارند (۹). کارکردهای اجرایی را می‌توان به‌عنوان شاخص انجام «چه وقت» و «چگونه» برای دادن عملکردهای رفتاری عادی توصیف کرد که به دانش‌آموزان برای برنامه‌ریزی، اهداف، خودگردانی، بازداری پاسخ نامناسب، انعطاف‌پذیری و رفتار آینده‌مدار کمک می‌کند. کارکردهای اجرایی بهتر، استفاده از ارزیابی‌های تازه را برای نوجوانان تسهیل می‌کند و نوجوانانی که بر ارزیابی تازه تکیه دارند، منبع شناختی بیشتری را برای کمک به توجه پایدار خود فراهم می‌آورند که به تنظیم بهتر هیجاناتشان در زندگی روزمرهٔ آن‌ها منجر می‌شود (۱۲). رشد تنظیم هیجان به‌طور قوی به‌وسیلهٔ چندین هسته از کارکردهای اجرایی ازقبیل کنترل توجه، بازداری رفتار نامناسب، تصمیم‌گیری و دیگر فرایندهای شناختی سطح بالا، حمایت می‌شود. جنبهٔ دیگر اعتیاد به اینترنت، تأثیر بالقوهٔ کارکردهای اجرایی ضعیف و کنترل بازداری ضعیف است. کارکردهای اجرایی به‌ویژه توانایی تصمیم‌گیری از مؤلفه‌های اصلی اختلال به اینترنت محسوب می‌شود (۱۳).

بخش دیگری از نتایج پژوهش حاضر حاکی‌از آن بود که مشکلات بین‌فردی و کارکردهای اجرایی با میانجیگری ناگویی هیجانی بر اعتیاد به اینترنت اثر معنادار داشتند. این یافته با نتایج پژوهش‌های وو و همکاران (۴)، اسپنسری و همکاران (۱۱) و گائو و همکاران (۱۲) همسوست. در تبیین این یافته می‌توان گفت، مدیریت مناسب ابراز و القای هیجانات توسط فرد هنگامی که در شرایط پرفشار قرار دارد، توان شناخت بهتر در شرایط متفاوت را ایجاد می‌کند؛ بنابراین فشارهای محیطی کمتری دریافت می‌کند و عملکردش بهبود می‌یابد. ناگویی هیجانی ساختاری است که احتمالاً با مهار هیجان ارتباط دارد؛ زیرا ناگویی هیجانی، ناتوانی در ابراز هیجان به‌دلیل نقص در توانایی پردازش، تنظیم یا بازداری آگاهانه‌تر ابراز هیجان است که درنهایت سبب می‌شود فرد توان مدیریت رفتاری مناسب نداشته باشد (۱۰). افراد مبتلا به ناگویی هیجانی با تحریف تهییج‌های بدنی بهنجار، نشانه‌های بدنی انگیختگی هیجانی را بد تفسیر می‌کنند. افراد مبتلا به ناگویی هیجانی در شناسایی صحیح هیجان‌ها و روابط اجتماعی دچار مشکل می‌شوند و این امر دوری‌گزینی آنان را به‌دنبال دارد. این افراد به‌طور کلی دارای آمادگی زیادی برای اعتیاد به اینترنت هستند؛ به این صورت که فرد تمایل به ارتباط دارد؛ اما باتوجه به نقایص پردازش هیجانی به فضای اینترنت گرایش پیدا می‌کند (۸). از سوی دیگر اعتیاد به اینترنت با ضعیف‌بودن حرمت خود و ضعف در برقراری روابط اجتماعی، شادکامی، زیادبودن رفتارهای برانگیخته و پرخاشگری، ویژگی‌های شخصیتی، استفاده‌نکردن از راهبردهای مقابله‌ای مناسب و نقص در سلامت روانی، ارتباط معنادار دارد (۴).

این مطالعه مانند سایر پژوهش‌های علوم انسانی با محدودیت‌هایی مواجه بود؛ ازجمله همسان‌نشدن آزمودنی‌ها براساس متغیرهای مداخله‌گری همچون سطح فرهنگی خانواده و سایر متغیرهای جمعیت‌شناختی که می‌تواند به‌عنوان محدودیت به‌شمار رود؛ همچنین تنها ابزار جمع‌آوری اطلاعات در پژوهش حاضر پرسش‌نامه بود که جنبهٔ خودگزارشی دارد؛ بنابراین خالی از اشکال و سوگیری در

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]

پاسخ‌گویی نیست؛ چراکه پاسخ‌های آزمودنی‌ها را تحت‌تأثیر مطلوبیت اجتماعی با خطا مواجه می‌کند؛ ازاین‌رو پیشنهاد می‌شود، در پژوهش‌های بعدی آزمودنی‌ها به‌لحاظ سطح فرهنگی خانواده و دیگر ویژگی‌های جمعیت‌شناختی همسان‌سازی شوند. همچنین در پژوهش‌های بعدی برای جمع‌آوری داده‌های لازم، علاوه‌بر پرسش‌نامه روش‌های دیگری نظیر مصاحبه نیز به‌کار رود. باتوجه به یافته‌های پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود، سازمان‌های فرهنگی و شخصیت‌های مسئول در حوزهٔ فضای مجازی، با ایجاد فضاهای علمی، فرهنگی و ورزشی جذاب و به دور از محدودیت‌های سخت‌گیرانه، تدابیری اتخاذ کنند تا افراد (به‌ویژه نوجوانان و جوانان) بتوانند بخشی از زمان خود را در این مکان‌ها سپری کنند؛ معلمان، مشاوران و درمانگران کودک و نوجوان درجهت شناسایی نوجوانان درمعرض خطر اعتیاد به اینترنت و افزایش بهزیستی آن‌ها از یافته‌های این پژوهش استفاده کنند.

۵ نتیجه‌گیری

به‌طور کلی نتایج پژوهش مشخص کرد، مدل پژوهش حاضر از نظر آماری، شاخص‌های برازش پذیرفتنی دارد؛ درنتیجه داده‌های به‌دست‌آمده از مدل پژوهش حاضر حمایت کردند. روابط حاکم بین مسیرهای مدل نشان داد، کارکردهای اجرایی و مشکلات بین‌فردی در کنار هم به‌عنوان عوامل مهم‌تر در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت نقش دارند. همچنین نتایج مشخص کرد، چگونه متغیر ناگویی هیجانی در نقش متغیر واسطه تأثیر می‌گذارد.

۶ تشکر و قدردانی

از داوران محترم، مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، همکاران آموزش‌وپرورش مناطق یک و هفت و هشت تهران، مدیران مدارس منتخب و نیز تمامی آزمودنی‌های ارجمند که در اجرای این پژوهش همکاری داشتند، سپاسگزاری می‌شود.

۷ بیانیه‌ها

تأییدیهٔ اخلاقی و رضایت‌نامه از شرکت‌کنندگان

این مقاله برگرفته از رسالهٔ دکتری تخصصی نویسندهٔ اول در رشتهٔ روان‌شناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران به شماره کد ۹۷۲۵۸۰۰۳ شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است که پس از دریافت مجوز از سوی آموزش‌وپرورش با شماره نامهٔ ۴ـ۰۷۴۵۲۳۸۴ و دریافت رضایت‌نامه از شرکت‌کنندگان اجرا شد. اصول اخلاقی پژوهش شامل رضایت آگاهانهٔ شرکت در پژوهش، توضیح دربارهٔ نحوهٔ پاسخ‌دهی به سؤال‌ها و ضرورت همکاری صادقانه، حسن‌رفتار و محرمانه‌ماندن اطلاعات، خروج از پژوهش در صورت تمایل‌نداشتن به ادامهٔ همکاری و اجتناب از تحریف داده‌ها و داده‌سازی بود.

رضایت برای انتشار

این امر غیرقابل اجرا است.

تضاد منافع

نویسندگان این مقاله هیچ‌گونه تضاد منافعی با یکدیگر ندارند.

منابع مالی

این پژوهش حاصل طرح پژوهشی مستقلی بوده که بدون حمایت مالی سازمان خاصی انجام شده است.

مشارکت نویسندگان

همهٔ نویسندگان مقاله نقش یکسانی در طراحی، مدیریت طرح، مفهوم‌سازی، اجرا، تحلیل و تفسیر داده‌ها، تهیهٔ پیش‌نویس، بازبینی و اصلاح، ویراستاری و نهایی‌سازی مقاله داشتند.

References

1. Di Z, Gong X, Shi J, Ahmed HOA, Nandi AK. Internet addiction disorder detection of Chinese college students using several personality questionnaire data and support vector machine. Addict Behav Rep. 2019;10:100200. https://doi.org/10.1016/j.abrep.2019.100200
2. Sariyska R, Lachmann B, Markett S, Reuter M, Montag C. Individual differences in implicit learning abilities and impulsive behavior in the context of Internet addiction and Internet Gaming Disorder under the consideration of gender. Addict Behav Rep. 2017;5:19–28. http://dx.doi.org/10.1016/j.abrep.2017.02.002
3. Chen Q, Quan X, Lu H, Fei P, Li M. Comparison of the personality and othr psychological factors of students with Internet addiction who do and do not have associated social dysfunction. Shanghai Arch Psychiatry. 2015;27(1):36–41. https://doi.org/10.11919/j.issn.1002-0829.214129
4. Wu JYW, Ko HC, Wong TY, Wu LA, Oei TP. Positive outcome expectancy mediates the relationship between peer influence and Internet gaming addiction among adolescents in taiwan. Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking. 2016;19(1):49–55. https://doi.org/10.1089/cyber.2015.0345
5. Tang JH, Chen MC, Yang CY, Chung TY, Lee YA. Personality traits, interpersonal relationships, online social support, and Facebook addiction. Telemat Inform. 2016;33(1):102–8. http://dx.doi.org/10.1016/j.tele.2015.06.003
6. Carbal L, Duarte J, Oliveira A, Neves L, Fonseca M, Marques S, et al. The impact of Internet addiction on the mental health of college students from the central area of Portugal. Primary Care. 2016;48(1):253–8.
7. Schimmenti A, Passanisi A, Caretti V, La Marca L, Granieri A, Iacolino C, et al. Traumatic experiences, alexithymia, and Internet addiction symptoms among late adolescents: a moderated mediation analysis. Addict Behav. 2017;64:314–20. https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2015.11.002
8. Tang W, Xu D, Xu J. The mediating role of alexithymia between earthquake exposure and psychopathology among adolescents 8.5 years after the wenchuan earthquake. Pers Individ Dif. 2020;159:109881. https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.109881

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]

9. Di Tella M, Adenzato M, Catmur C, Miti F, Castelli L, Ardito RB. The role of alexithymia in social cognition: Evidence from a non-clinical population. J Affect Disord. 2020;273:482–92. https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.05.012
10. Li X, Li B, Lu J, Jin L, Xue J, Che X. The relationship between alexithymia, hostile attribution bias, and aggression. Pers Individ Dif. 2020;159:109869. https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.109869
11. Spensieri V, Valastro C, Cerutti R. PO-31: technology addiction and alexithymia features in a sample of Italian adolescents. Journal of Behavioral Addictions. 2016;5(S1):58–9.
12. Gao T, Li J, Zhang H, Gao J, Kong Y, Hu Y, et al. The influence of alexithymia on mobile phone addiction: The role of depression, anxiety and stress. J Affect Disord. 2018;225:761–6. https://doi.org/10.1016/j.jad.2017.08.020
13. Bolat N, Yavuz M, Eliaçık K, Zorlu A. The relationships between problematic Internet use, alexithymia levels and attachment characteristics in a sample of adolescents in a high school, Turkey. Psychology, Health & Medicine. 2018;23(5):604–11. https://doi.org/10.1080/13548506.2017.1394474
14. Luu K, Hall PA. Examining the acute effects of hatha yoga and mindfulness meditation on executive function and mood. Mindfulness. 2017;8(4):873–80. https://doi.org/10.1007/S12671-016-0661-2
15. Leyland A, Emerson LM, Rowse G. Testing for an effect of a mindfulness induction on child executive functions. Mindfulness. 2018;9(6):1807–15. https://doi.org/10.1007/s12671-018-0923-2
16. Noone C, Bunting B, Hogan MJ. Does mindfulness enhance critical thinking? evidence for the mediating effects of executive functioning in the relationship between mindfulness and critical thinking. Front Psychol. 2016;6. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.02043
17. Loehlin JC. Latent variable models. 4th edition. London, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Publishers; 2004.
18. Nejati V. Cognitive Abilities Questionnaire: development and evaluation of psychometric properties. Advances in Cognitive Sciences. 2013;15(2):11–19. [Persian] http://icssjournal.ir/article-1-289-en.html
19. Barkham M, Hardy GE, Startup M. The IIP-32: a short version of the Inventory of Interpersonal Problems. Br J Health Psychol. 1996;35(1):21–35. https://doi.org/10.1111/j.2044-8260.1996.tb01159.x
20. Fath N, Azad Fallah P, Rasoul Zadeh Tabatabaei SK, Rahimi C. Validity and reliability of the Inventory of Interpersonal Problems (IIP-32). Journal of Clinical Psychology. 2013;5(3):69–80. [Persian] https://jcp.semnan.ac.ir/article_2137.html?lang=en
21. Bagby RM, Parker JDA, Taylor GJ. The twenty-item Toronto Alexithymia Scale—I. item selection and cross-validation of the factor structure. J Psychosom Res. 1994;38(1):23–32. https://doi.org/10.1016/0022-3999(94)90005-1
22. Mahdavi E, Manshaee G. Comparing alexithymia and emotional expressiveness in patients with coronary heart disease and healthy people. Feyz. 2016;20(3):260–6. [Persian] http://feyz.kaums.ac.ir/article-1-3089-en.html
23. Young K. Psycholgy of Computer use: addictive use of the Internet: a case that breaks the stereotype. Psychol Rep. 1996;79(3):899–902. https://doi.org/10.2466/pr0.1996.79.3.899
24. Alavi SS, Jannatifard F, Eslami M, Rezapour H. Evaluation of diagnostic criteria of DSM-IV-TR for diagnosis of Internet addiction disorder. Zahedan J Res Med Sci. 2011;13(6):e93833. [Persian] https://brief.land/zjrms/articles/93833.html
25. Becker JM, Klein K, Wetzels M. Hierarchical latent variable models in PLS-SEM: guidelines for using reflective-formative type models. Long Range Planning. 2012;45(5–6):359–94. https://doi.org/10.1016/j.lrp.2012.10.001

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-09]